

La finestra oberta

MARIAN SANCHIZ

El jardí del ciberespai

La ciència és la millor eina que tenim per avançar els imprevisibles, és a dir, en el desconeixement que tenim de la vida. Però ha d'anar de la mà del poder, de la política. Perquè ni l'una en sap tant ni l'altre pot tant, i la tecnologia accelerada en la qual estem vivint està creant nous àmbits d'ignorància, de perplexitat i de desconcerts.

Fa la impressió que vivim en un gran teatre col·lectiu. Que ens agita, ens condiciona i ens distreu del món que tenim al davant, que és el que realment ens espera. Ens passem més estona discriminant allò important d'allò accessori, d'allò decisiu i allò cridaner... un exercici que t'aboca al vertigen perquè tot va tan ràpid que caduca molt d'hora, de vegades sense que ens haguem adonat que hi era. S'està reescriuint la història visual i s'està marcant un desafiament a l'autenticitat del que hem vist o el que hem cregut veure.

Estic convençuda que la ciutadania està farta de viure en un món de ficció i de conviure amb persones que es dediquen a dissenyar-lo, com si es tractés de quelcom que ens pugui arribar a agradar.

Però així i tot, és d'admirar la ingenuïtat quan hom es pensa que esborrant informació que ha penjat a les xarxes (de totes!), ja està tot solucionat, i només s'ha regat el jardí del ciberespai.

Però tot plegat no és gratuït, no és casual ni fortuït. Crear desconfiança, pors, ansietats i impotències de no sa-

ber entendre el que succeeix ens porta als carrerons del populisme i dels negacionismes. I per això s'utilitzen avui en dia les xarxes socials, que han passat de ser un mitjà ràpid i agraït, gairebé immediat, per informar-nos sobre el que passa al món, per convertir-se en 'dibuixants', transformadors i pintors d'una realitat distorsionada, com si es tractés d'un avatar. Que ofereixen als usuaris elements i situacions que no són ni remotament existents i que juguen amb la seva desesperança, com un messiàs.

I així anem, ens tornem a decebre i som-hi a buscar una altra font que ens convingui més. Definitivament, no estem preparats per les sorpreses que ens esperen, que seran moltes, i per les solucions que ens ofereixen des del ciberespai i que no arriben mai. Ens hem de protegir, doncs, davant de l'amenaça a la nostra vulnerabilitat.

La intel·ligència de les persones ja no es pot mesurar per un número (CI), sinó per la relació que té aquesta intel·ligència amb els tipus de problemes reals que ha de resoldre, i sobretot per allò que desconeixem en una època històrica de tanta volatilitat. Però la intel·ligència mai es valora pels likes

dels seus posts o les crítiques incendiàries en les xarxes socials. Tot al contrari, la majoria de vegades es reben aplaudiments sense mirar (i encara menys llegir) el que s'ha publicat.

Entristeix molt que cada vegada hi ha menys petons i menys abraçades per donar la benvinguda al nou any perquè s'han substituït per les gravacions constants dels mòbils i s'ha deixat per un altre moment aquell petó i aquella abraçada tan esperada dels nostres estimats. Hem humanitzat els nostres aparells de comunicació, els mimem i els consentim com si fossin infants, perquè prioritzem el seu ús abans que estar amb les persones de carn i ossos i que són les que es mereixen la nostra estima.

La consciència, la responsabilitat i la recerca de la veritat són i han de continuar sent els elements clau per protegir-nos contra aquesta tendència, perquè, com deia Sòcrates, l'únic que ens farà lliures és la veritat. Si aquesta veritat l'hem de trobar a les xarxes socials, estem molt equivocats, perquè finalment tot plegat no es reflecteix en la paraula o en la imatge, sinó en l'acció de les persones. ≡
Membre de la CPN de Progressistes-SDP